

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 86/2023
14.02.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Мирољуба Томића, председника већа, Татјане Вуковић, Бојане Пауновић, Дубравке Дамјановић и Светлане Томић Јокић, чланова већа, са саветником Весном Веселиновић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела недозвољена производња, држање, ношење и промет оружја и експлозивних материја из члана 348. став 4. у вези става 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног, адвоката Решата Чакаре, поднетом против правноснажних пресуда Вишег суда у Новом Пазару К 39/22 од 26.10.2022. године и Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 758/22 од 01.12.2022. године, у седници већа одржаној дана 14.02.2023. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Решата Чакаре, поднет против правноснажних пресуда Вишег суда у Новом Пазару К 39/22 од 26.10.2022. године и Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 758/22 од 01.12.2022. године у односу на повреде закона из члана 438. став 1. тачка 9) и члана 439. тачка 1) и тачка 2) Законика о кривичном поступку, док се захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног у преосталом делу **ОДБАЦУЈЕ** као недозвољен.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Новом Пазару К 39/22 од 26.10.2022. године, окривљени АА, оглашен је кривим због кривичног дела недозвољена производња, држање, ношење и промет оружја и експлозивних материја из члана 348. став 4. у вези става 1. КЗ и осуђен на казну затвора у трајању од две године. Окривљени је обавезан да плати судски паушал и трошкове кривичног постука, како је то ближе опредељено у изреци пресуде. На основу члана 348. став 6. у вези члана 87. КЗ, према окривљеном је изречена мера безбедности одузимање предмета – једног пиштоља марке „...“ модел „...“, калибра 9 мм, фабричког броја ..., са оквиром и 50 комада муниције.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 758/22 од 01.12.2022. године, одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног, а првостепена пресуда је потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда, захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног АА, адвокат Решат Чакара, због повреда закона из члана 438. став 1. тачка 9) и 11), члана 439. тачка 1), 2) и 4) и члана 441. став 1. ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд побијане пресуде преиначи, тако што ће окривљеног ослободити од оптужбе да је извршио предметно кривично дело или да исте укине и предмет врати првостепеном суду на поновно одлучивање.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Републичком јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, па је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство не би било од значаја за доношење одлуке у смислу члана 488. став 2. ЗКП, размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је по оцени навода изнетих у захтеву, нашао:

Указујући на повреду закона из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП, бранилац окривљеног у захтеву за заштиту законитости истиче да је у конкретном случају оптужба прекорачена тиме што је суд изменио чињенични опис дела из оптужног акта додавањем речи „у поврату извршења кривичног дела“, у изреку пресуде и окривљеног, мимо предлога јавног тужиоца у погледу одлуке о кривичној санкцији, осудио на казну затвора у трајању од две године, са образложењем у пресуди да се у конкретном случају, у смислу члана 55. КЗ, не може изрећи казна испод законом прописане границе, с обзиром на то да је окривљени правноснажном пресудом Основног суда у Сјеници од 28.03.2009. године осуђен због кривичног дела насиље у породици из члана 194. став 2. КЗ, извршеног са умишљајем, што код чињенице да од раније осуде није протекло пет година, представља отежавајућу околност и услов за постојање поврата у смислу члана 55. КЗ. У вези са тим бранилац у захтеву наводи да је окривљеном оптужницом стављено на терет извршење кривичног дела из члана 348. став 4. у вези става 1. КЗ, за које му је суд правноснажном пресудом изрекао казну затвора применом члана 55. КЗ, а да у оптужници и на главном претресу окривљеном није предочено да му се ставља на терет извршење кривичног дела у поврату, на који начин је, према ставу одбране, побијаном пресудом, оптужба прекорачена и тиме учињена наведена повреда закона, на штету окривљеног.

Изнете наводе захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Врховни касациони суд оцењује као неосноване.

Одредбом члана 420. ЗКП, прописано је да се пресуда може односити само на лице које је оптужено и само на дело које је предмет оптужбе, садржане у поднесеној или на главном претресу измењеној или проширеној оптужници.

Прекорачење оптужбе на штету окривљеног подразумева измену чињеничног описа дела који је дат у оптужном акту, додавањем нове радње извршења, односно веће криминалне количине окривљеног, на који начин се погоршава његов положај у погледу правне оцене дела или кривичне санкције.

У конкретном случају, то није учињено имајући у виду да је оптужницом Вишег јавног тужиоца у Новом Пазару, окривљеном стављено на терет извршење кривичног дела недозвољена производња, држање, ношење и промет оружја и експлозивних материја из члана 348. став 4. у вези става 1. КЗ, те да је окривљени правноснажном пресудом оглашен кривим због кривичног дела које је било предмет оптужбе садржане у поднесеној оптужници.

Поред тога, чињенични опис из диспозитива оптужног акта у погледу околности које се односе на поступање окривљеног критичном приликом, ниједном речју није измењен правноснажном пресудом, нити су у чињенични опис дела у изреци пресуде унете речи „у поврату извршења кривичног дела“, односно није повређен ни субјективни ни објективни идентитет оптужбе и пресуде на штету окривљеног, с обзиром на то да постоји истоветност чињеничног описа радњи извршења предметног кривичног дела из изреке пресуде са чињеничним описом дела датог у оптужном акту тужиоца.

Поред изнетог, иако је тачно да је јавни тужилац овлашћен да у завршној речи предложи врсту и меру кривичне санкције у смислу члана 413. став 1. ЗКП, што је у конкретном случају и учинио, суд приликом одмеравања казне није везан таквим предлогом тужиоца, нити исти може бити од значаја за питање субјективног и објективног идентитета између оптужбе и пресуде.

Чињеница да је суд, због постојања поврата, који је ценио као отежавајућу околност, окривљеног, применом члана 55. КЗ, осудио на казну затвора у трајању од две године, на супрот наводима захтева, не представља прекорачење оптужбе, већ одмеравање, односно изрицање казне, чија правилност не може бити предмет испитивања по захтеву заштити законитости браниоца окривљеног, у смислу члана 485 став 4. ЗКП.

Стога су наводи захтева браниоца, којима се истиче да је правноснажном пресудом прекорачена оптужба и на тај начин учињена повреда закона из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП, оцењени као неосновани.

Бранилац у захтеву за заштиту законитости истиче и повреду закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, наводима да окривљени, код чињеница да предметни гасни пиштољ није био у његовом власништву и да је исти позајмио од пријатеља, није имао никакво сазнање о оружју из ког је пуцао, његовој инкриминисаности у закону и последици која може да наступи, односно није био дужан и није могао да зна да је његово дело забрањено, што, према ставу одбране, указује да се налазио у неотклоњивој правној заблуди, која у смислу члана 29. КЗ искључује постојање кривице, а тиме и кривичног дела.

Изнете наводе захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног, Врховни касациони суд оцењује као неосноване.

Околности изнете у предметном захтеву одбрана окривљеног истицала је и у жалби изјављеној против првостепене пресуде, а другостепени суд је нашао да су ти

жалбени наводи неосновани и с тим у вези на страни 3, у другом и трећем ставу образложења пресуде дао довољне и јасне разлоге, које Врховни касациони суд прихвата и у смислу члана 491. став 2. ЗКП, на те разлоге и упућује.

Образлажући повреду закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, бранилац окривљеног у захтеву за заштиту законитости истиче да чињенични опис дела у изреци пресуде не представља кривично дело, већ прекршај. Наиме, по ставу одбране, окривљени је пуцањем из гасног пиштоља на јавном месту извршио прекршај – паљење пиротехничких производа или пуцање из члана 17. став 2. Закона о јавном реду и миру, а не кривично дело недозвољена производња, држање, ношење и промет оружја и експлозивних материја из члана 348. став 4. у вези става 1. КЗ.

Изнете наводе захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Врховни касациони суд оцењује као неосноване из следећих разлога:

Према чињеничном опису дела датом у изреци првостепене пресуде окривљени АА је у време и на месту означеним у изреци пресуде, у стању урачуљивости, свестан свога дела чије извршење је хтео, уз истовремену свест о забрањености свога дела, супротно одредби члана 5. Закона о оружју и муницији, неовлашћено набавио и носио конвертибилно оружје, на тај начин што је најпре испред угоститељског објекта „...“, из предметног пиштоља испалио шест пројектила, а затим је наведени пиштољ са оквиrom и 50 комада муниције за исти ставио у једну црну торбицу марке „...“, коју је сакрио у непосредној близини окачивши исту на ограду, а коју торбицу су сутрадан пронашли полицијски службеници и у њој наведени пиштољ са оквиrom и 50 комада муниције, за које оружје није имао одобрење надлежног органа за држање и ношење и за које је балистичким вештачењем утврђено да се ради о конвертибилном оружју.

Радња извршења основног облика кривичног дела недозвољена производња, држање, ношење и промет оружја и експлозивних материја из члана 348. став 1. КЗ, јесте неовлашћена израда, продаја, набављање, размена или држање ватреног оружја, муниције или експлозивних материја. Радња извршења најтежег облика дела (став 4. истог члана), састоји се у неовлашћеном ношењу предмета дела из става 1. и 2. тог члана. Објект радње може бити, поред осталог и конвертибилно оружје, које представља оно оружје које изгледом подсећа на ватрено оружје и које се с обзиром на конструкцију и материјал од кога је направљено може преправити тако да испаљује бојеву муницију, а с тим тим у вези, конвертибилним оружјем, у смислу члана 3. став 1. тачка 11) Закона о оружју и муницији сматрају се гасно, стартно и сигнално оружје.

Прекршај из члана 17. став 2. Закона о јавном реду и миру, чини онај ко пуцањем из ватретоног или другог оружја нарушава јавни ред и мир или угрожава сигурност грађана.

Дакле, цитирана законска одредба Закона о јавном реду и миру не инкриминише неовлашћено набављање и ношење конвертабилног оружја, а у конкретном случају из чињеничног описа дела у изреци правноснажне пресуде произлази да је окривљени критичном приликом супротно одредби члана 5. Закона о оружју и муницији неовлашћено набавио и носио конвертибилно оружје на начин

описан у изреци пресуде, што је радња извршења и законско обележје кривичног дела недозвољена производња, држање, ношење и промет оружја и експлозивних материја из члана 348. став 4. у вези става 1. КЗ, због којег је окривљени и оглашен кривим.

Стога се, неосновано наводима захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног указује да се у конкретном случају ради о прекршају, а не о кривичном делу, те да је доношењем побијане правноснажне пресуде учињена повреда закона из члана 439. тачка 2) ЗКП.

Поред изнетог, бранилац у захтеву означава и образлаже повреде закона из члана 438. став 1. тачка 11) и члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП, наводима да је изрека пресуде неразумљива, као и да постоји противречност између изреке и разлога пресуде.

По налажењу овога суда, бранилац наводима ближе опредељеним у поднасловима захтева – „непостојање умишљаја и кривице на страни окривљеног и „погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање у оспореним пресудама“, као и наводима којима истиче да окривљени поступањем описаним у изреци пресуде није извршио радњу „неовлашћеног ношења оружја“, у суштини оспорава оцену изведених доказа од стране суда и правилност и потпуност утврђеног чињеничног стања у правноснажној пресуди, односно указује на повреду закона из члана 440. ЗКП износећи своје виђење догађаја и своје чињеничне закључке, другачије од оних утврђених у побијаним пресудама.

Према наводима захтева одлука о кривичној санкцији је неправилна, чиме је на штету окривљеног повређен закон из члана 441. став 1. ЗКП, тиме што је суд окривљеном, погрешно полазећи од чињенице да је са умишљајем учинио предметно кривично дело у поврату, у смислу члана 55. КЗ, неправилно одмерио казну осудивши га на казну затвора у трајању од две године, без могућности њеног ублажавања испод границе прописане законом.

Поред изнетог, бранилац као разлог подношења захтева за заштиту законитости нумерише и повреду закона из члана 439. тачка 4) ЗКП.

Међутим, чињенично стање утврђено у правноснажној пресуди, односно повреда закона из члана 440. ЗКП, као и повреде закона из члана 438. став 1. тачка 11), 438. став 2. тачка 2), 441. став 1. и члана 439. тачка 4) ЗКП, нису предмет разматрања од стране Врховног касационог суда у поступку по захтеву за заштиту законитости, дакле, нису дозвољени разлози, у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП, за подношење овог ванредног правног лека од стране окривљеног преко браниоца, због чега је Врховни касациони суд захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног, у овом делу оценио као недозвољен.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је на основу члана 491. и члана 487. став 1. тачка 2) ЗКП, одлучио као у изреци ове пресуде.

**Записничар-саветник
Весна Веселиновић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић

**Председник већа – судија
Мирољуб Томић,с.р.**